

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angst

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angst", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angst*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 85. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698092288896/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angst

tion til det qualitative Spring. Forskjellen mellem Adam og det senere Individ er, at det Tilkommende for dette er mere reflekteret end for Adam. Dette Mere kan psykologisk talt betyde det Forfærdelige, men i Retning af det qualitative Spring betyder det det Uvæsentlige. Det høieste Maximum af Forskjellighed i Forhold til Adam er, at det Tilkommende synes anticiperet af det Forbigangne, eller Angesten for, at Muligheden er tabt, for den har været.

Det Mulige svarer aldeles til det Tilkommende. Det Mulige er for Friheden det Tilkommende, og det Tilkommende for Tiden det Mulige. Til begge svarer i det individuelle Liv Angst. En nøjagtig og correct Sprogbrug sammenknytter derfor Angst og det Tilkommende. Siger man vel stundom at angstes for det Forbigangne, da synes dette at stride herimod. Imidlertid viser det sig dog ved et nærmere Eftersyn, at man kun siger det saaledes, at det Tilkommende paa en eller anden Maade kommer nisyne. Det Forbigangne, for hvilket jeg skal angstes, maa staa i et Mulighedens Forhold til mig. Ængstes jeg saaledes for en forbigangen Ulykke, da er det ikke, forsaavidt den er forbigangen, men forsaavidt den kan gjentages og werde tilkommende. Ængstes jeg for en forbigangen Brode, da er det fordi jeg ikke har sat den i et væsentligt Forhold til mig som forbigangen, og paa en eller anden svingagtig Maade forhindrer den i at være forbigangen. Dersom den nemlig er virkelig forbigangen, da kan jeg ikke angstes, men kun angre. Gjør jeg ikke det, da har jeg først tilladt mig at gøre mit Forhold til den dialektisk, men derved er Broden selv bleven en Mulighed og ikke noget Forbigangent. Ængstes jeg for Straffen, da er det kun saasnart denne bliver sat i et dialektisk Forhold til Broden (ellers bærer jeg min Straf), og da angstes jeg for det Mulige og det Tilkommende.

Saaledes ere vi atter komne hen, hvor vi vare i Cap. I. Angst er den psykologiske Tilstand, der gaaer forud for Synden, kommer den saa nær som mulig, saa angstende som mulig, uden dog at forklare Synden, der først i det qualitative Spring bryder frem.

I det Øieblik Synden er sat, er Timeligheden Syndighed*. Vi sige

* Af Bestemmelsen Timelighed som Syndighed følger igjen Døden som Straf i dette er et Avancement, hvis Analogie man, *a priori*, kan finde den, at selv i Forhold til det udvortes Phænomen forkynder Døden sig i samme Grad forfærdeligere som Organismen er fuldkomnere. Medens saaledes en Plantes Døen og Fornadens udbredet Vellygt næsten lufligere end dens krydrede Aande, forpøster derimod et Dyrs Fornadnen